

Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας

ΕΚΘΕΣΗ ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΟΛΚΛΟΡ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

«Τα δώρα του Φεστιβάλ»

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

Έκθεση Ενθυμημάτων της πενήντάχρονης πορείας (1962-2012) του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ

«Τα δώρα του Φεστιβάλ»

Στο κτήριο του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας οργανώνεται έκθεση ενθυμημάτων του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας. Περιλαμβάνει αντικείμενα τα οποία είτε έχουν άμεση σχέση με τις εκδηλώσεις του Φεστιβάλ, όπως μουσικά όργανα, παραδοσιακές ενδυμασίες, αυθεντικές και μη, δίσκοι και κασέτες με παραδοσιακή μουσική, μετάλλια, σημαίες, είτε αποτελούν δώρα των χορευτικών συγκροτημάτων που συμμετείχαν στο φεστιβάλ, ενδεικτικά της χώρας προέλευσής τους, όπως κούκλες με αντίγραφα παραδοσιακών ενδυμασιών (λιγότερο ή περισσότερο πιστά), υφαντά, δίσκοι, κρύσταλλα, τουριστικά είδη, ενημερωτικά-τουριστικά έντυπα κ.ά. μικροαντικείμενα δώρα προς την οργανωτική αρχή του Φεστιβάλ Φολκλόρ της Λευκάδας. Η αντικειμενική-υλική αξία των αντικειμένων είναι μικρή, ωστόσο μέσα από την ποικιλία και την πολυχρωμία τους, καθώς προέρχονται από πολλές και διαφορετικές χώρες και ηπείρους, αναδεικνύεται ο πλούτος των ανθρώπινων σχέσεων που διαμορφώθηκαν μεταξύ των πολιτιστικών φορέων γειτονικών αλλά και μακρινών χωρών κατά τη διάρκεια της ζωής και της επιτυχημένης πορείας του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας.

Το υλικό που συγκροτεί τα ενθυμήματα της πενήνταετίας προέρχεται κυρίως από τα δωρηθέντα αντικείμενα στον Δήμαρχο Λευκάδας, τα οποία φιλοξενούνται σήμερα στο γραφείο

του Αντιπροέδρου του Πνευματικού Κέντρου, χώρο υποδοχής των επιτροπών των χορευτικών συγκροτημάτων, τα αντικείμενα που διασώθηκαν από τη δεκαετία του 1980 και εξής με τη φροντίδα της υπαλλήλου του Πνευματικού Κέντρου Λευκάδας κ. Διδούς Βερυκίου και από την δωρηθείσα στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Συλλογή Αντώνη Τζεβελέκη.

Κατά τη διάρκεια των πενήντα ετών συγκεντρώθηκε σημαντικός αριθμός αντικειμένων, τα οποία καταβάλλεται προσπάθεια με την εθελοντική βοήθεια συνεργατών Πνευματικού Κέντρου και νέων επιστημόνων υπό την επίβλεψη ερευνητών του Κέντρου Λαογραφίας να καταγραφούν και να τεκμηριωθούν. Το Κέντρο Λαογραφίας, προς διευκόλυνση της επιστημονικής έρευνας και της δημιουργίας Μουσείου, ψηφιοποίησε στο εργαστήριό του το σύνολο των εντύπων προγραμμάτων των Γιορτών Λόγου και Τέχνης στη Λευκάδα / Φεστιβάλ Φολκλόρ Λευκάδας (συνολικά πάνω από 2.300 σελίδες) αδαπάνως για τον Δήμο Λευκάδας ενώ συντάχθηκε και αναλυτικός κατάλογος από τον επιστημονικό υπεύθυνο της ψηφιοποίησης Ερευνητή Ευάγγελο Καραμανέ.

Το Κέντρον Ερεύνης της Ελληνικής Λαογραφίας, το οποίο τα τελευταία χρόνια πραγματοποιεί ερευνητικό πρόγραμμα στη Λευκάδα σε συνεργασία με τον Δήμο (και την Περιφερειακή Ενότητα, τ. Νομαρχία) Λευκάδας, ικανοποιώντας αίτημα του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου ανέλαβε να μελετήσει και να εξετάσει τη δυνατότητα δημιουργίας έκθεσης για την επέτειο των πενήντα χρόνων λειτουργίας του θεσμού

του Διεθνούς Φεστιβάλ Φολκλόρ. Την αξιολόγηση του υλικού και των δυνατοτήτων παρουσίασής του σε μια πρώτη έκθεση ανέλαβαν οι ερευνητές του Κέντρου Λαογραφίας Ευάγγελος Καραμανές και Ζωή Μάργαρη σε συνεργασία με την Διευθύντρια του Κέντρου και την πρόθυμη βοήθεια των υπαλλήλων του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Λευκάδας.

Ηχητικά ντοκουμέντα, κινηματογραφικά αποσπάσματα και φωτογραφίες συνθέτουν τον καμβά παρουσίασης του ενδιαφέροντος υλικού, ενώ παράλληλα σχηματίζουν τη βάση για την τεκμηρίωσή του που αποτελεί τον κύριο στόχο δηλαδή τη δημιουργία του σχετικού Μουσείου στο άμεσο μέλλον.

Ο φολκλορισμός και οι πολλαπλές εκφάνσεις αυτού, όπως τα Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών, αποτελούν ερευνητικό αντικείμενο της Λαογραφίας, που οφείλει να καταγράφει και να μελετά το σύνολο των εκδηλώσεων του λαϊκού -υλικού και άυλου- πολιτισμού. Το Κέντρο Λαογραφίας, εθνικός φορέας τεκμηρίωσης του λαϊκού πολιτισμού, στο πλαίσιο των πολλαπλών δραστηριοτήτων του, καταγράφει και μελετά το παλαιότερο Φολκλορικό Φεστιβάλ στην Ελλάδα ως σημαντικό κοινωνικοπολιτισμικό φαινόμενο και εξαιρετικά ενδιαφέρον ερευνητικό αντικείμενο. Το Φεστιβάλ της Λευκάδας αποτελεί σήμερα ένα από τα σημαντικότερα σε παγκόσμια κλίμακα, πολιτιστικά γεγονότα στο είδος του και συγκεντρώνει το ενδιαφέρον φορέων και ιδιωτών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της προβολής και της διαχείρισης του λαϊκού πολιτισμού με έμφαση στην παραδοσιακή μουσική και τον χορό.

Η μακροχρόνια και διαρκής παρουσία του που συσπειρώνει γύρω από την τακτική επί πενήντα συναπτά έτη διοργάνωση και την υλοποίησή του εθελοντές, καλλιτέχνες και ερμηνευτές -ντόπιους και ξένους- έχει άρρηκτα συνδεθεί με τη Λευκάδα. Η διαδραστική σχέση Λευκαδίων και φιλοξενουμένων που αναπτύσσεται εδώ και μισό αιώνα στο πλαίσιο του Φεστιβάλ και αποτυπώνεται σε μία σειρά υλικών αντικειμένων, ενθυμημάτων της άυλης πολιτισμικής σύμπραξης επιχειρείται να παρουσιασθεί στην έκθεση.

Συνδυάζοντας φωτογραφίες, ηχητικά ντοκουμέντα και κινηματογραφικά αποσπάσματα ως αποτυπώματα των φεστιβαλικών δράσεων με τα αντικείμενα η ερευνητική ομάδα του Κέντρου επιχείρησε την ανασυγκρότηση του υλικού με στόχο τη δημιουργία ενός οπτικοακουστικού λευκώματος που θα ζωντανέψει την συναρπαστική ιστορία του Φεστιβάλ και θα επιτρέψει την άμεση δημιουργία του Μουσείου που θα φιλοξενήσει το συγκεντρωμένο υλικό αλλά και αυτό που θα προκύψει στο μέλλον.

¹Ο ερευνητής Ευάγγελος Καραμανές έχει πραγματοποιήσει λαογραφικές αποστολές στην Λευκάδα και έχει ιδιαίτερα ασχοληθεί με την καταγραφή και τεκμηρίωση της συλλογής εργαλείων του Ανδρέα Λάζαρη που στεγάζεται στο Λαογραφικό Μουσείο «Πανταζής Κοντομίχης» του Καβάλου Λευκάδας.

Στη σειρά «Πηγές του λαϊκού πολιτισμού» έχει εκδοθεί το έργο Τραγούδια και χοροί της Λευκάδας / Traditional Songs and Dances from Lefkada, (Συλλογή: Σπυρ. Δ. Περιστέρης 1963, 1966, με επιμέλεια του Ιωάννη Πλεμμένου), Αθήνα 2010, σελ. 128 + 2 CD [Συνέκδοση με την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λευκάδας]. Στον τόμο δημοσιεύεται μελέτη της ερευνήτριας Ζωής Μάργαρη για τον χορό στη Λευκάδα.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ:

Οργάνωση:

Πνευματικό Κέντρο Δήμου Λευκάδας

Κέντρον Ερευνής της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Επιστημονική ευθύνη:

Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Διευθύντρια του Κέντρου Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Σχεδιασμός έκθεσης:

Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Ευάγγελος Καραμανές, Ζωή Μάργαρη, Ερευνητές, Κέντρο Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Επιμέλεια έκθεσης:

Ευάγγελος Καραμανές, Ζωή Μάργαρη, Ερευνητές, Κέντρο Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Κείμενα:

Αικατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη, Ευάγγελος Καραμανές, Ζωή Μάργαρη, Ερευνητές, Κέντρο Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών

Ψηφιοποίηση υλικού:

Λιάνα Λάμπου

Εκθεσιακές εφαρμογές (οπτικοακουστικού υλικού και εκθεσιακών αντικειμένων):

Αλεξία Καλλέργη-Πανοπούλου, Νατάσα Σαμψών (Πτυχιούχοι Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής Α.Τ.Ε.Ι. Ηπείρου)

Γραμματεία: Διδώ Βερυκίου

Συντονισμός: Ιωάννα Φίλιππα

Εκτύπωση φυλλαδίου: tyrocenter / Γ. Βεργίνης / 2645023805

Επιμέλεια βίντεο προβολών- Ψηφιακή Επεξεργασία αρχείων εικόνας και ήχου: Γιάννης Χρηστίδης (Τεχνολογικό Παν/μιο Κύπρου)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Αγγ. Σικελιανού 1 και Σβορώνου

311 00 Λευκάδα

Τηλ.: 2645026635

e-mail: lefkasf@otenet.gr

http: www.lefkasculturalcenter.gr

**ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ**

Ηπίτου 3, 105 57 Αθήνα

Τηλ.: 210 3664751, -52 & Fax: 210 3313418

e-mail: keel@academyofathens.gr

http: www.kentrolaografias.gr http: www.academyofathens.gr

